

మధ్యాహ్నం 12-30 అయింది. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో గంట గణగణమని ప్రేరించింది. స్టూడెంట్లందరూ క్లాసు రూముల్లో నుంచి బయటకు వస్తున్నారు. రాజు, రాంబాబు కూడా క్లాసు రూములోనుంచి బయటకు వచ్చారు. ఇద్దరూ ఎం. కాన్వ. వదువుతున్నారు. ఇద్దరూ బి. కాన్వ. లో కూడా క్లాస్ మేట్స్. అదృష్టము కొద్దీ యూనివర్సిటీ జీవితము కూడా కలిసే గడుపుతున్నారు. రాజు సొంతవూరు రాజమండ్రి. రాంబాబుది కొవ్వూరు. ఇద్దరూ రాజమండ్రిలో బి. కాన్వ. చదివారు.

హాస్టల్లో రూముకి వచ్చారు. అన్నట్లు చెప్పటం మరిచాను. ఇద్దరూ ఇప్పుడు రూమ్ మేట్లు.

“రాజా! త్వరగా పద మెస్సుకి! మాట్టికి వెళ్ళాం. అంతాకాల్లో నుంచి సినిమా ఆడుతోంది!”

“బాబూ! రాత్రి తెల్లవారూ చదివి ఎల్లాగో ఈ పరీక్షలు పూర్తిచేశాము. నుంచి నిద్ర వచ్చేటట్లున్నది. పైగా వసంత ఫస్ట్ యేకి వెళ్ళాముంది.”

“అలా అయితే మధ్యాహ్నం చక్కగా నిద్రపోయి, సాయంత్రం వాలుగున్నరలో బయల్దేరదాం. చక్కగా కొంచెం సేపు అప్పన్స్ తిరిగి, ఏక్కురుకి వెళ్ళాం” అన్నాడు రాంబాబు.

ఇద్దరూ మెస్సుకి చేరుకున్నారు. మీల్స్ వేసి అప్పల్ గేటు దగ్గరకు వెళ్ళారు. రాజు రెండు కిళ్ళీలు కట్టుకున్నాడు అక్కడి కిళ్ళీకొట్టులో. అవి, కొన్ని ఏక్టీవ్ ప్రతికూల తీసుకొని మళ్ళీ రూముకి బయల్దేరారు.

వచ్చి, చెరో మంచంమీద వదుకున్నారు.

“హిరా! చదువు అయిపోయింది కదా! ఏ భవి

శ్యుల్ని గురించి ఏమోలోచింతాస్తా.” అని రాంబాబు ప్రశ్నించాడు.

“అలోచించటానికి ఏముంది. ఏతో ఒక ఉద్యోగంలో ప్రవేశించటమే.”

“ఏకేమోయ్, నుంచి ఉద్యోగమే వస్తుంది. మీ బాన్సుగారు తల్లుకుంటే పది విముషాలో ఉద్యోగం సంపాదించగలవు.”

రాజు చిరునవ్వు వచ్చి పూరుకువ్వాడు. విజానికి రాజు తండ్రి అనందరావుగారు అంటివారే. అక్కడి కారి. రాజమండ్రి దగ్గర పల్లెటూలో కొబ్బరి తోటలు, మామిడి తోటలు, 50 ఎకరాల మాగాణి పొలము, ఇవిగక రాజమండ్రిలోనే రెండు మేడలు ఉన్నాయి. పొగా, బోలెడంత ‘పిలిటికల్ ఇన్ ఫ్రై యర్స్’ ఉంది.

రాంబాబు, రాజు నిద్రపోయారు. గణ గణ మని అలారం టైమ్ వీక్ వాల్సు గంటలకు ప్రేరించింది. అతిక్కింది లేచి రాజు బావినినొక్కాడు. రాంబాబుని కూడా నిద్రలేపాడు.

మొహం కడుక్కుని ప్రేముగా బయల్దేరారు రూముకి తాళం తగిలించి. యూనివర్సిటీ ఇన్ గేటు దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి, అప్పుడే బస్సు వచ్చిఅగింది. ఇద్దరూ ఎక్కారు.

బీచ్ ప్రక్కనించి అంటే రామకృష్ణా విషన్ దగ్గరకు వచ్చి, అగింది. అక్కడ ఇద్దరూ దిగారు. అక్కడనుంచి టవునుకు నడిచివెళ్ళారు.

రాజు వసంతము గాధంగా ప్రేమించాడు. వసంత యూనివర్సిటీ ఆర్చ్యుకాలేజీలో ఎం. ఏ. పై నలు వదువు తున్నది. విజయవాడ సొంతవూరు. వాని ఇద్దరి పరిచయము కొద్ది తమాషాగా జరిగింది.....

క్రిందటి సంవత్సరం యూనివర్సిటీలో ఇంటర్ కాలేజీయల్ డిజేట్స్ పోటీ జరిగివచ్చుడు, రాజు ప్రథమ బహుమతిని సంపాదించాడు. రాజుకి చిన్నప్పటి నుంచి ఏటియందు ప్రవేశమున్నది. అంతా అయిపోయిన తరువాత రాజు, రాంబాబు బై టీకి వస్తూంటే “క్రొగ్రాట్సులేషన్” అనే ఒక కోమల కంఠ ధ్వని వినునడింది. ఎవర అని వెనక్కు తిరిగి చూశాడు రాజు. అకువచ్చచీర, అదే రంగు జాకెట్టు ధరించి, అందముగా నిరాడంబరముగా నున్న ఒక ప్రీని చూసి, “థాంక్స్” అన్నాడు రాజు.

“మీరెంతో బాగా మాట్లాడారు. మీరు విజయం సాధుతారని ముందే అనుకున్నాను.”

కొంచెం గర్వం కలిగింది. చిరునవ్వు నవ్వుతూ “మీరెలా ముందు పూహించారు”ని ప్రశ్నించాడు.

“ఇదివరకు మీరు డిజేట్స్ లో మాట్లాడుతూ ఉంటే ఏనేదానిని. అబ్బ! మీరు చాలా చక్కగా మాట్లాడుతారు. ఇచ్చిన ప్రతి విషయము చక్కగా, అన్ని కోణాలనుంచి పరిశీలించగలరు.”

“ఏవమోయ్ వసంతమ్మా! నువ్విక్కడ ఇలా మాట్లాడుతూ ఉంటే, బస్సు నునకి దొరకదు. హాస్టల్ దాకా నడిచిపోవాలిందే. ఆయనా యూనివర్సిటీ స్టూడెంట్లై కదా. ఎక్కడికిపోరు. పద..... పద.....!” అని వసంత స్నేహితురాలు జలజ తొందర చేసింది. జలజ గడుసు స్వభావము కలది.

ఈ సంఘటన జరిగినప్పటినుంచి వారిరువురి స్నేహం ప్రాచుర్యము క్రమక్రమముగా పెరిగి ప్రేమతోకి దిగింది. ఇద్దరికీ తెలుగు సాహిత్యమంటే

రోజు అక్కడకు చేరుకున్నారు. రాజుని వందారకులు ఆయనకు అంది కాలేదు. కన్నీరు ముప్పీరుగా నింపిస్తున్నాడు. అంత్యక్రియలు తండ్రి దగ్గరుండి అరిపించాడు. రాజుని తనతోపాటు రాజమండ్రికి తీసుకొని వెళ్ళిపోయాడు.

* * *

రాజమండ్రిలో తాము ఉంటున్న మేడలో స్నేహితుని రాజరావు గారనే ఇన్ కమ్యూటాన్స్ అఫీసర్ కి అద్దెకిచ్చారు. ఆయన భార్య పేరు విమలమ్మ. ఒక కూతురు, కొడుకూ ఉన్నారు. పేర్లు సావిత్రి, రఘు. సావిత్రి బి. ఏ. ప్యాస్యంది. సుమారు 21 సంవత్సరాలు ఉంటాయి. తెల్లగా, నవ్వుగా, బాణాకుగా ఉంటుంది. అందకత్తెనే చెప్పవచ్చు. సోషల్ గా తిరిగి వ్యభావము. రాజారావుగారు కూతురికి మంచి సంబంధము కోసం ఆ అమ్మాయి బి. ఏ. ప్యాస్యంనుప్పటినుంచి వెదుకుతున్నారు కాని కుడరలేదు. క్రొందటేదీ సావిత్రి బి. ఏ. ప్యాస్యంది. రఘు ఫిన్ ట్ సెంచరు చదువుతున్నాడు. విమలమ్మ హృదయము నవనీతము. దైవభక్తులు. ఆనంద రావుగారిని అన్నగారని పిలుస్తుంది. వారి మంచి తనం గ్రహించి, తనకెప్పుడూ తోడు లేకపోవటం వల్ల ప్రతిరోజూ కొంత భాగము గడపేవారు రాజు, వసంత మద్రాసులో ఉన్నప్పుడు.

రాజు దాదాపు పది వానిలాగా అయిపోయాడు. ఆనందరావుగారు అతనిస్థితికి చాలా బాధ పడుతున్నారు. ఇదివరకటి కథంతా రాజారావుగారింట్లో చెప్పారు. వారు కూడా రాజస్థితికి బాలిపడ్డారు. అతనిని మళ్ళీ న్యస్తునిగా చేయాలని వారందరూ నిశ్చయించుకున్నారు.

సావిత్రి అతని దగ్గరకు కాఫీ, టిఫిన్ ప్రతిరోజూ తప్పియ్యలేదు. ఎవరిస్తున్నారో కూడా తెలియకుండా యాంత్రికంగా తీసుకునేవాడు. సావిత్రి చాలాసార్లు అతనిని మాటలతోకి లాగాని ప్రయత్నించింది కాని ఏవో రెండు, మూడు మాటలు తప్ప ఎక్కువ మాట్లాడటం లేదు. ఎప్పుడూ ఏదో అలోచిస్తున్నట్లుండేవాడు. ఎప్పుడూ వసంత, ఆమె చేష్టలే మనసులో మెదిలి అమిత రుణి పడేవాడు. అప్పుడప్పుడూ నిద్రలో కలనరించేవాడు కూడా.

రాజు వచ్చి నెలా పదిహేను రోజులయ్యాయి. ఒక రోజు కాఫీ ఇస్తూంటే, సావిత్రితో రాజు తనంతలుతనే వలకరించాడు. సావిత్రి ఆరోజు గులాబీరంగులీర ధరించి చాలా ఆకర్షణీయంగా, అత్యంత అందంగా ఉంది. రాజుకి ఎందుకో వసంత ఎదురుగా నుంచున్నట్లు తోచింది. కొద్దిసేపు ఆమె చదువు గురించి, తదితర విషయాల గురించి మాట్లాడాడు. కొద్ది ఉత్సాహంగానే కనపడ్డాడు. అతనితో ఈ కొద్ది మార్పుకే సావిత్రి సంతోషించింది. ఒకరకంగా ఆమె అతనిని ఆరాధిస్తోందేనా కూడా!

తరువాత నించి రాజు మెల్లిగా కోలుకోసాగాడు. రోజులో చాలా గంటలు అతని దగ్గరే ఉంటున్నది సావిత్రి. రాజువేసిన చిత్రాని అనేకం చూసి మెచ్చుకుంది. ఆమె సాహసర్యంలో వసంతను మర్చిపోవటానికి రాజు ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

రాజుకి ఒకరోజు ఉప్పుట్టుండి బ్యరం లీవ్రగాం వచ్చింది. డాక్టర్ రోజూ నుందిస్తూ, చాలా జాగ్రత్తగా చూడాలని చెప్పారు. ఆనందరావుగారికి మతి

పోయినంత వసయింది. రాజారావుగారు, విమలమ్మ అనేక విధాల ఆయనకు దైవ్యం చెప్పారు. "రాజువి మా కుటుంబముతోని వ్యక్తిగా మేము భావిస్తున్నాము. అతనిని తిరిగి మామూలు మనిషిగా చేయటానికి మేము తీవ్రవంచన లేకుండా కృషి చేస్తామ"ని ఆయనను పూరణించారు.

సావిత్రి ఎప్పుడూ అతని దగ్గరే ఉంటోంది. విమలమ్మ అతనికి కావలసిన రోట్లె, సాలు అన్ని సావిత్రిచేత తనే చేసి వంటిస్తున్నది. వేళ తప్పకుండా సావిత్రి అతనికి మందు ఇస్తున్నది. సావిత్రి చేస్తున్న పరిచర్యచూసి డాక్టరుగారు ఈవిధంగా ముందు కూడా కొనసాగితే బ్యరంలో కోలుకుంటాడని దైవ్యంచెప్పారు. బ్యరం లీవ్రతో రాజు రోజులో చాలా భాగము స్పృహలో ఉండటంలేదు. సావిత్రి సావం చాలా కష్టపడుతున్నది. ఆనందరావుగారు ఆమె విస్తారధనము చూసి ఆశ్చర్యపోయారు.

పదిహేను రోజుల తరువాత రాజు బ్యరము తగ్గుముఖము పట్టినది. తండ్రి చాలా సంతోషించి, సావిత్రితో, "అమ్మా! నీ దయవల్లనే వాడు నాకు దక్కాడు. నీ సేవకు మేము అజనాంతము కృతజ్ఞులమై ఉంటాయి." అన్నారు. రాజు కూడా కృతజ్ఞుల పూర్వకంగా ఆమెవరక చూశాడు. వారగా సావిత్రి అతనివరక చూసింది.

రోజు రోజుకి రాజులో మంచి మార్పు కనిపిస్తున్నది. వసంతను మర్చిపోలేనప్పటికీ, ఇదివరకంటే బాధపడటం లేదు. సావిత్రితో చాలా ఉత్సాహంగా ఉంటున్నాడు.

సావిత్రిని తన కోడలిగా చేసుకుంటే తప్ప, తాము బుణ విముక్తులము కాలేమని ఆనందరావుగారు అనుకున్నారు. ఈ విషయమే రాజారావుగారిలో సంప్రదిస్తే, ఆయన సావిత్రిని పిలిచి ఆమె అభిప్రాయము అడిగారు. సావిత్రి సిగ్గుపడి, వకానంగా తోపకీవెళ్ళిపోయింది. విమలమ్మ నవ్వుతూ సావిత్రికి ఇష్టమేనని వారితో చెప్పింది. ఆనందరావుగారు ఆనందపడిపోయారు. ఇకపోతే రాజు అభిప్రాయమే మిగిలింది. "నేను వసంతను మరువలేకుండా ఉన్నాను. సావిత్రికి అన్యాయం చేయలేన"ని అన్నాడు రాజు. కాని తండ్రి ఎలాగైనా అతనిని ఒప్పించదలుచుకున్నాడు. సావిత్రి అతనిని

మార్చగలదనే దైవ్యం ఆయనకు వుంది. ఆనందరావుగారు ఒక స్థిరనిశ్చయానికి వచ్చారు. చిన్నప్పటినుంచి రాజుకి దైవభక్తి ఉంది. రాజుతో తిరువతికి అందరం కలిసి వెళ్ళామని చెప్పే, అతను దానికి వెంటనే ఒప్పుకున్నాడు. మరుసటిరోజే తిరువతికి వెళ్ళారు ఒక పెద్ద కారులో. ప్రయాణము చాలా చక్కగా జరిగింది. కొండమీద ఒక కాటేజిని అద్దెకు తీసుకున్నారు.

ఆనందరావుగారు వెంకటేశ్వరస్వామికి కల్పాణము చేయించారు. అది అయిన తరువాత స్వామి దర్శనానికి వెళ్ళినపుడు, హఠాత్తుగా ఒక దబ్బా పంచీలోనుంచి బైటకు తిళారు. రాజుతో, "రాజు! స్వామికి నమస్కరించి దీంట్లోనుంచి ఏదో ఒక చీటి తియ్యమని" అన్నారు. ఆ దబ్బాలో మడత పెట్టిన చీటిలు చాలా ఉన్నాయి. రాజు కిడమీ అర్థంకాక పోయినప్పటికీ తండ్రి చెప్పినట్లుచేశాడు. సావిత్రి వాళ్ళు కూడా అర్థంకాక, ఆశ్చర్యపోయారు. ఆ చీటి తీసి చూస్తే "అవును" అని ఉంది. ఆనందరావుగారు కూడా దేవుడికి నమస్కరించి బైటికి వచ్చారు. అప్పుడు రాజుతో ఇలా చెప్పాడు.

"రాజు! నీ భవిష్యత్తు గూర్చి నేను చాలా భయపడ్డాను. అంతా దేవుని మీద భారంచేశాను. నాకీ ఉపాయము తట్టింది. ఇందులో కొన్ని చీటిలు ఉంచాను. నగం చీటిలో "అవును" అని, మిగిలిన వాటిలో "కాదు" అని వ్రాశాను. "అవును" అని వస్తే నువ్వు సావిత్రిని వివాహమాడుట భగవద్విధమున అనుకున్నాను. రెండవది వస్తే ప్రయత్నించటము అనవసరము అనుకున్నాను. ఇది ఇలా వచ్చినందుకు నువ్వు సావిత్రిని వివాహమాడాలి." రాజు దీనికి వ్యతిరేకించలేదు.

వారిరువురి వివాహము తిరుమలలో అతి విధాంబరముగా జరిగిపోయింది.

కానీ, ఆ దబ్బాలో ఉన్న చీటిలన్నిటిలో "అవును" అనే వ్రాసి ఉన్నదని ఆనందరావుగారికి తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. ఆయన స్వామి విగ్రహము ఎదుట తన తప్పు క్షమించమని మనసుతో ప్రార్థించారు.

